

◆ Kryptonøtt

Skrevet av: Arve Seljebu

Kurs: Python

Tema: Tekstbasert

Fag: Programmering

Klassetrinn: 8.-10. klasse, Videregående skole

Introduksjon

Kryptering har lenge vært i bruk i kommunikasjon. Faktisk brukte de det for nesten 4000 år siden!! I tillegg er det artig å sende hemmelige meldinger :-) Før du begynner på denne oppgaven, anbefales det at du har gjort Hemmelige koder (https://oppgaver.kidsakoder.no/python/hemmelige_koder/hemmelige_koder) først.

Denne oppgaven er en nøtt. Det vil si at du skal finne ut av det meste selv. Sitter du helt fast må du gjerne spørre en CodeMaster.

Kryptering med vigenere-metoden

Vigenere er litt smartere enn krypteringen i Hemmelige koder ([../hemmelige_koder/hemmelige_koder.html](https://oppgaver.kidsakoder.no/python/hemmelige_koder/hemmelige_koder.html)), men den er ikke så annerledes. I stegene under skal du prøve å forstå vigenere-koden. Det er viktig at du forstår denne koden, ettersom du skal lage nesten lik kode selv.

Python 2

Denne koden fungerer best med python 3. Dersom du har python 2, må du legge en `u` foran alle tekstvariabler. Altså `'asdf'` må skrives slik som dette: `u'asdf'`.

✓ Lag kommentarer med forklaring

☐ Les koden under.

☐ Hva er forskjellig fra Hemmelige koder
([../hemmelige_koder/hemmelige_koder.html](https://oppgaver.kidsakoder.no/python/hemmelige_koder/hemmelige_koder.html))

(../nemmeilge_koder/nemmeilge_koder.numi)?

- ☐ Hva gjør `alphabet.find`?
- ☐ Hva betyr det at `alphabet.find` gir `-1` som svar?
- ☐ Legg til kommentarer med `#` over/bak hver linje med din forklaring.

```
"""Vigenere encoding, by Arve Seljebu(arve@seljebu.no), MIT License,
2014"""

alphabet = 'ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÆØÅabcdefghijklmnopqrstuvwxyzæøå
.,?-_;:+1234567890'

def vigenere_encode(msg, key):
    """Function that encodes a string with Vigenere cipher. The encrypt
ed
    string is returned. """ secret = '' key_length = len(key) alphab
et_length
    = len(alphabet)

    for i, char in enumerate(msg):
        msgInt = alphabet.find(char) encInt = alphabet.find(key[i % key
_length])

        if msgInt == -1 or encInt == -1:
            return ''

        encoded = (msgInt + encInt) % alphabet_length secret +=
alphabet[encoded]

    return secret

message = 'My first computer program was a song called Popcorn written
in
QBasic. The second computer program I made was a bot made for IRC.' key
word =
'source'
encrypted = vigenere_encode(message, keyword) print(encrypted)
```

Hint

Du kan bruke kommandoen `help('funktionsnavn')` i python-terminalen for

lese manualen. Prøv disse:

- ☐ `help('def')`
- ☐ `help('len')`
- ☐ `help('vigenere_encode')`

Dekryptering

Vi skal nå se på hvordan vi kan dekryptere meldinger. Etterhvert vil vi til og med kunne lese hemmelige meldinger uten å kjenne den hemmelige nøkkelen på forhånd.

Lag vigenere_decode

Lag en funksjon som gjør det motsatte av den over (altså dekrypterer). Koden skal se nesten helt lik ut som over.

- ☐ Funksjonen skal ta inn to parametre: en kodet tekst og en nøkkel.
- ☐ Den skal dekryptere den kodede teksten med nøkkelen.
- ☐ Og returnere den dekrypterte teksten.
- ☐ Test at funksjonen fungerer og prøv med dine egne tekst og krypteringsnøkler.
- ☐ Kanskje du kan dele nøkkelen og sende den krypterte teksten til en venn?

Cracking

- ☐ Du skal nå prøve å knekke en kodet tekst. Dette er vanskelig, så du må lage en plan først. Teksten er:

q00: ; AI"E47FRBQNBG4WNB8B4LQN8ERKC88U8GEN?T6LaNBG4G0""N6K086HB"08CRHW"+LS790""N29QCLN5WNEBS8GENBG4F047a

Hint

- ☐ Nøkkelen er seks små bokstaver.
- ☐ Språket i setningen er engelsk.
- ☐ Finn en metode å sjekke om den dekrypterte teksten er korrekt. For eksempel kan du tenke på hvor mange mellomrom den burde inneholde?
- ☐ For å generere mulige nøkler kan du bruke `itertools.product()`, prøv for eksempel å se hva du får om du looper over `itertools.product('abcd', repeat=2)`.

✓ Bruk en ordbok

Så lenge vi har brukt engelske ord som nøkler er det mye raskere å knekke krypteringen med en ordbok. En ordbok finner du på alle Linux/Mac/Unix-maskiner under **/usr/share/dict**. Bruker du Windows, kan du laste ned en slik fil fra internett. Søk på *large english vocabulary word lists*.

- ☐ Disse filene inneholder alle ord som finnes i en engelsk ordbok, separert med linjeskift. Finn ut hvordan du kan laste inn ordene fra filen (pass på at du fjerner linjeskiftene) og bruk dem til å dekryptere en ny tekst:

t-J0:BK0aM, :CQ+ÆAGW?FJGB0KVCQM6SQN"GAIDL-PÅ7954E:7Jr, IÆoCF0M"CQd0V1HD53CÅ; IA2DMG50HD0VÅL: JQ0439LRBBVEMTBÆ6CF0M"CQNAG8G1V6LÅ8FF4Z

- ☐ Bruk metodene du laget i oppgaven over for å detektere om vi har funnet riktig nøkkel. Dersom du kjører scriptet ditt med kommandoen `time python3 vigenere.py` kan du se hvor lang tid den bruker.

Premie

Dersom du klarer denne nøtten, spanderer jeg gjerne en sjokolade på deg dersom du deler koden din. Send en epost til arve@seljebu.no :-)

Lisens: CC BY-SA 4.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed>)